Sitran toimintakertomus ja tilinpäätös 2023

Yliasiamies Atte Jääskeläinen
Eduskunnan talousvaliokunta 23.5.2024

SITRA

Sisältö

Sitran tehtävät ja strategia

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2023
Tulokset ja vaikuttavuus
Esimerkkejä työstä
Talous

Kohti vuotta 2024: Sitran strategiauudistus

Vaikuttavuuden arviointi ja valvonta

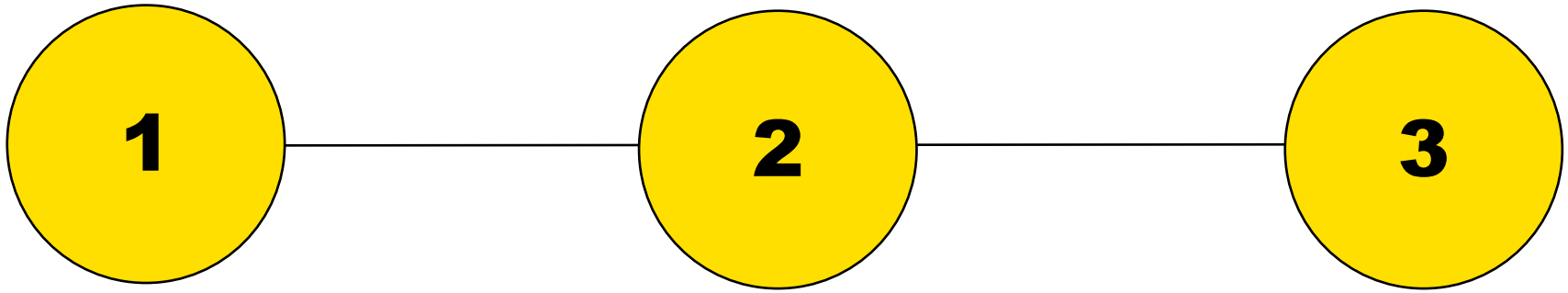
Keskustelu ja kysymykset

”Rahaston tavoitteena on edistää Suomen vakaata ja tasapainoista kehitystä, **talouden** määrällistä ja laadullista **kasvua** sekä **kansainvälistä kilpailukykyä** ja yhteistyötä toimimalla erityisesti sellaisten hankkeiden toteuttamiseksi, jotka vaikuttavat kansantalouden voimavarojen käyttöä tehostavasti tai tutkimuksen ja koulutuksen tasoa kohottavasti taikka jotka selvittävät **tulevaisuuden kehitysvaihtoehtoja**.”

Laki Suomen itsenäisyyden juhlarahastosta 717/1990

Näin teemme muutosta: Sitra 2023

Ajatushautomo

Uuden tiedon tuottaminen ja tulevaisuuden kehityssuuntien ennakointi.

think tank

Kokeilujen edistäjä

Käytännön kokeilujen rahoitus ja toteutus yhteistyökumppaneiden kanssa sekä hyväksi havaittujen toiminta-mallien skaalaaminen.

+ do tank

Yhteistyöalusta

Ihmisten ja organisaatioiden tuominen yhteen ja uudistumiskyvyn vahvistaminen.

+ connect tank

SITRA

Tulokset ja vaikuttavuus

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2023

Sitran strategia vuonna 2023

SITRA

Koko Suomen Sitra

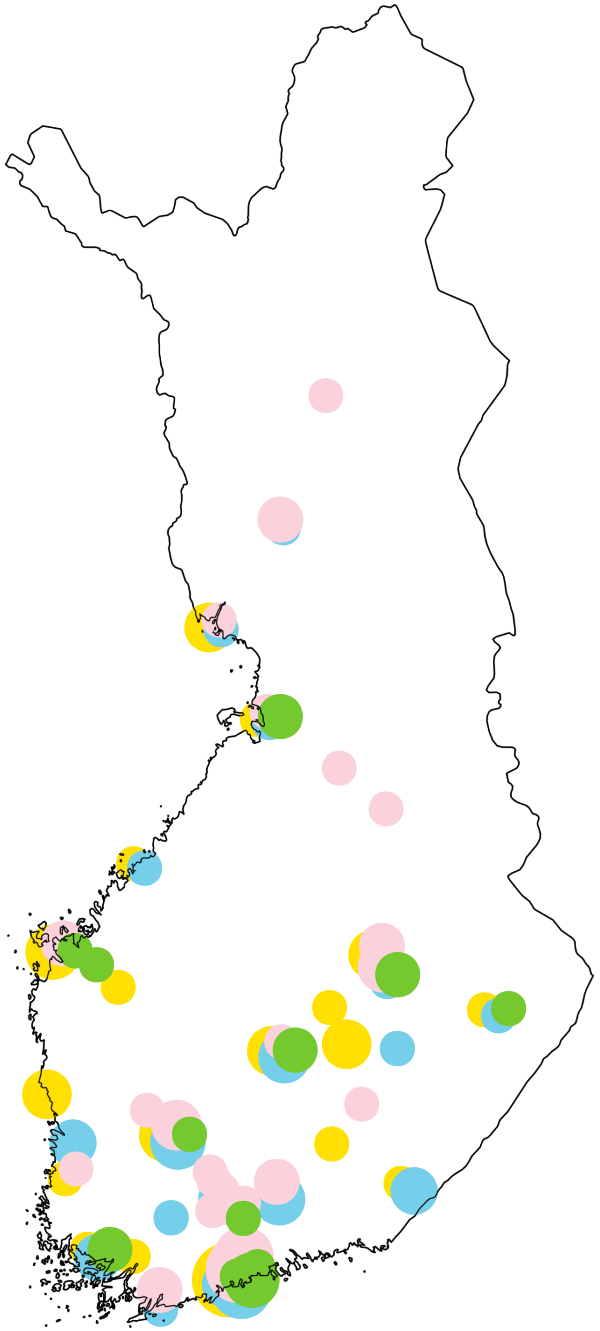
Demokratia

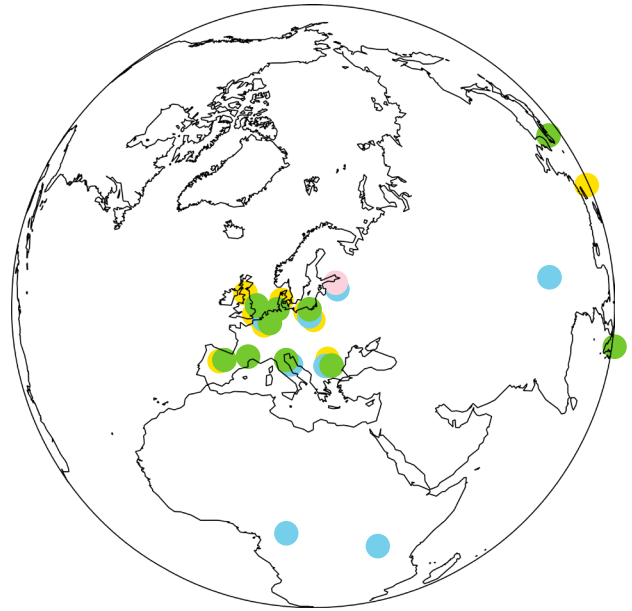
Luonto

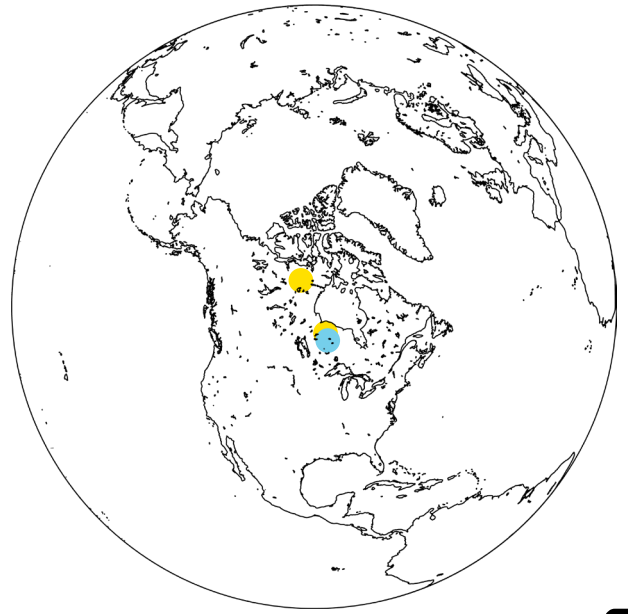
Ennakointi ja koulutus

Data

Hankkeet 1.1.2022-31.12.2023

SITRA

Ennakointi ja koulutus

Megatrendit avasivat vuoden 2023

- Megatrendit 2023 -verkkosivustolla vieraili viime vuonna yli 85 000 kävijää
- Opettajille, kunnille ja yrityksille koulutusta työkalujen hyödyntämiseen
- Uusi työkalu: selkokielinen korttipakka

Käynnistimme kauan toivotun EU:n tulevaisuuden johtamisen koulutuksen

- Vahvistaa osallistujien EU-valmiuksia
- Aktivoi keskustelua Suomen EU-ennakkovaikuttamisesta

Reilu datatalous

Reilun datatalouden kansallinen tiekartta valmistui

- Tukee Suomen taloutta ja kilpailukykyä

Pilotoimme datan jakamista käytännössä

- mm. digitaaliset tuotepassit, satamaliikenteen älykäs ohjaus, web 3.0 -sovellukset

Suosituksia Euroopan data-strategiaksi

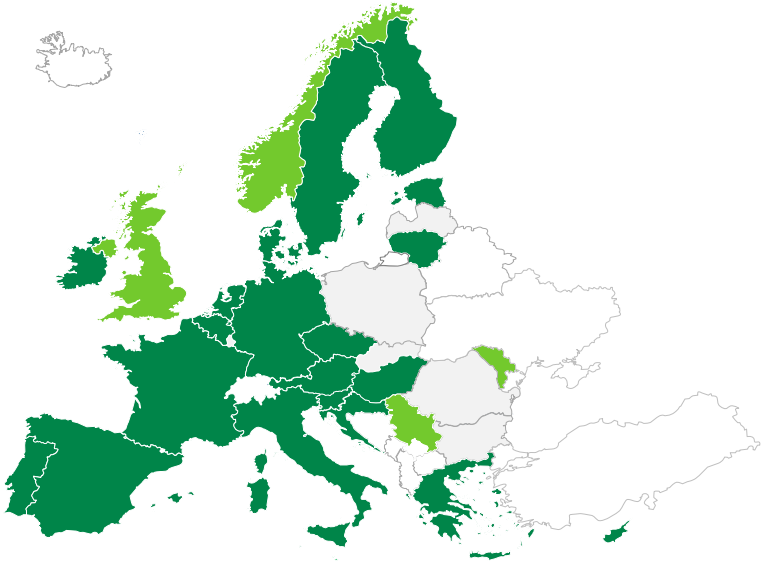
- Julkistimme seuraavalle EU-komissiolle politiikkasuosituksia, jotka vauhdittavat digitaalisten sisämarkkinoiden kehitystä

SITRA

Reilu datatalous

Kiritimme terveysdatan hyödyntämistä ja alan EU-lainsäädäntöä

- Sitran koordinoima hanke (TEHDAS*) pohjusti EU-asetusta eurooppalaisesta terveystietoalueesta
- Sitra valittu johtamaan myös toimeenpanon valmistelua (TEHDAS2)
- Tavoitteena helpottaa terveystietojen jakamista ja käyttöä Euroopan maiden kesken

Joint Action Towards the European Health Data Space

Demokratia ja osallisuus

Kokeilimme uusia menetelmiä

- Kahdeksan hyvinvointialuetta laittoi avullamme liikkeelle **puntaroivan demokratian** kokeiluja, kuten asukaspaneeleja.
- Olimme mukana Suomen ensimmäisessä kansalaisparlamenttikokeilussa.

Sähköinen työkalu lainsäädäntö-prosessin tueksi

- Hankkeessa kehitetään sähköistä työkalua valtioneuvoston käyttöön
- Tavoite: tehostaa lainsäädäntöprosessin eri vaiheita ja helpottaa seurantaa ja johtamista

Kestävyysratkaisut

Lisäsimme ymmärrystä ekologisen kestävyyskriisin vakavuudesta

- Kehitimme työkaluja **yritysten** luontojalanjäljen laskentaan
- Herättelimme **finanssialaa** luontopääoman huomioimiseen
- Teimme EU-komissiolle ehdotuksen **Euroopan vihreän kehityksen ohjelman** päivittämiseksi ja kehittämiseksi (Green Deal 2.0)

Kestävyysratkaisut

Suomessa suosittu Elämäntapatesti käyttöön 7 muussa Euroopan maassa

- Sitran kehittämä testi auttaa tekemään kestäviä arjen valintoja
- Päivitimme ja uudistimme testin osana EU:n Horizon-ohjelmaa

Kiertotalous vahvistuu

- YK:n resurssipaneelista (IRP) Maailman kiertotalous-foorumin (WCEF) kumppani
- Pohjustimme EU:n päätöstä uudesta *Kiertotalouden osaamiskeskuksesta*

Tuemme TKI-panostusten kohdentamista strategisesti

- Sitra tukee **yritysten ja julkisten innovaatio-toimijoiden keskustelua** Suomen TKI-panostusten kohdentamisesta.

- Tavoitteena vahvistaa
  - TKI-päätösten tietopohjaa
  - innovaatiojärjestelmän kykyä toimia strategisesti

- Työssä mukana noin **60 keskeistä toimijaa** sekä julkiselta että yksityiseltä sektorilta.

- Sitran rooli: riippumaton sillanrakentaja

Talous

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2023

Tilannekuva Sitrasta 2023 lopussa

SIJOITUSTEN MARKKINA-ARVO

965 milj. e 12/2023

TUOTTO 12 KK

5,7 %

Rahat Sitran toimintaan tulevat sijoituksista.

VARSINAISEN TOIMINNAN KULUT

34,0 milj. e

HENKILÖSTÖ

178 henkilötyövuotta

92 % korkeakoulutus

8 % muu koulutus

Työsuhteista:

59 % toistaiseksi voimassa olevia

41 % määräaikaisia

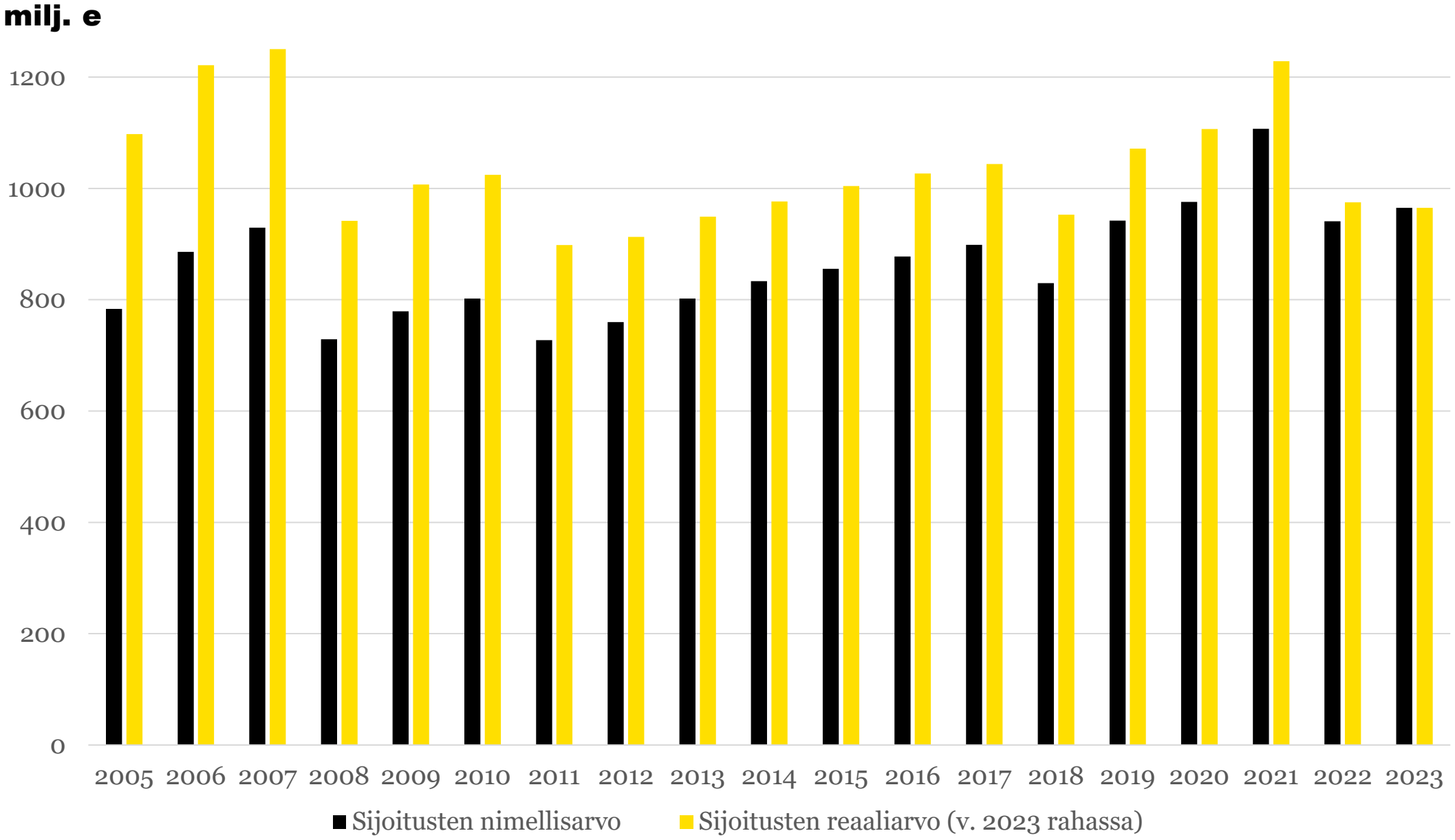
SITRA

Tuloslaskelmat 2020–2023 ja taloussuunnitelmat 2024–2027

milj. e	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Toteuma 2023	*Budjetti 2024*	*Budjetti 2025*	*Budjetti 2026*	*Budjetti 2027*
VARSINAINEN TOIMINTA								
Tuotot	**0,0**	**3,3**	**1,9**	**2,4**	***2,9***	***3,1***	***3,9***	***3,8***
Kulut								
Henkilöstökulut	-13,7	-16,1	-16,5	-17,4	*-17,2*	*-17,2*	*-17,5*	*-18,0*
Poistot	0,0	0,0	0,0	0,0	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*
Muut kulut	-47,1	-18,0	-81,3	-16,6	*-21,8*	*-21,9*	*-18,8*	*-18,7*
Kulut yhteensä	**-60,7**	**-34,1**	**-97,8**	**-34,0**	***-38,9***	***-39,1***	***-36,3***	***-36,7***
Tuotto-/Kulujäämä	**-60,7**	**-30,9**	**-95,9**	**-31,6**	***-36,0***	***-36,0***	***-32,4***	***-32,9***
SIJOITUSTOIMINTA								
Sijoitustoiminnan tuotot	**55,7**	**97,4**	**40,6**	**58,1**	***30,7***	***31,2***	***31,7***	***32,2***
Sijoitustoiminnan kulut	**-2,8**	**-1,1**	**-11,6**	**-5,1**	***-2,0***	***-2,0***	***-2,0***	***-2,0***
	53,0	**96,4**	**29,0**	**53,0**	***28,7***	***29,2***	***29,7***	***30,2***
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**-7,7**	**65,5**	**-66,9**	**21,3**	***-7,3***	***-6,8***	***-2,7***	***-2,7***

SITRA

Sijoitusomaisuuden markkina-arvon kehitys

Kohti vuotta 2024: Sitran strategiauudistus

Viimeaikaiset kehityskulut haastavat myös Sitraa uudistumaan

***Megatrendit** eivät ole kadonneet minnekään. Ne toimivat muutosten kokonaiskuvan karttana jatkossakin.*

1. **Väestö:** ikääntyminen, syntyvyyden lasku, inhimillisen pääoman heikentyminen & mielenterveysongelmien kasvu
2. **Talous:** kasvun tyrehtyminen, velka, yhteiskunnallisten innovaatioiden alihyödyntäminen
3. **Turvallisuustilanne:** Venäjän hyökkäyssota, Suomen itärajan sulkeutuminen, vaade EU:n strategisen autonomian kasvattamisesta, mis- ja disinformaatio sekä yhteiskunnan polarisaatio

\+ Yllätykset ja epäjatkuvuudet jatkuvat jatkossakin

SITRA

2019

2019
Parlamentaarisen työryhmän raportti Sitrasta

2019
Kokoava arviointi

2020

Olemme vahvistaneet edelleen Sitran vaikuttavuuden systemaattista johtamista ja arviointia sekä tukeneet tiimejä jatkuvassa kehittymisessä ja kyvyssä muutoksen tekemiseen (Sitra Impact-malli).

Strategian päivitys

Arviointien tuloksia ja suosituksia hyödynnettiin strategian ja toimintamallin päivittämisessä.

2021

Arvioinnin lähestymistapa ja suunnitelma 2021–24

Hyväksytty hallituksessa ja hallintoneuvostossa 2021

2022

Valmistuneet mm.

- Tulevaisuustaajuus-menetelmän arviointi (VTT)
- Kestävyysratkaisut -teeman projektien arviointi (Gaia & Tulevaisuuden tutkimuskeskus)
- Sitran sidosryhmätutkimus (osa 1)

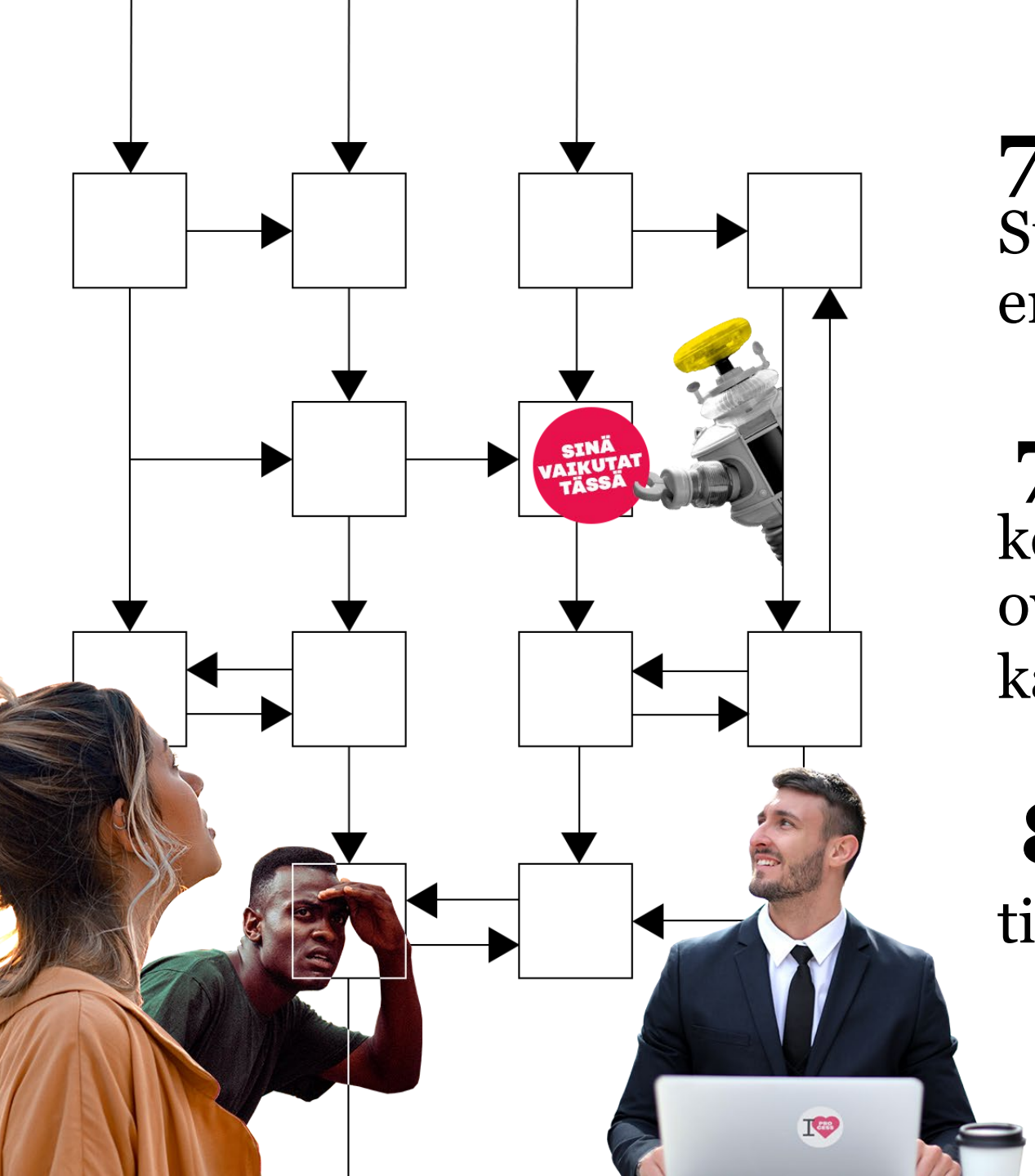
2023

Strategian uudistus

2024

Kokoava arviointi Sitran strategisesta asemoinnista

SITRA

74 % pitää Sitran toimintaa Suomen tulevaisuuden rakentajana erittäin tai melko tärkeänä.

70 % katsoo, että Sitra on kehittänyt toimintamalleja, jotka ovat edistäneet Suomen kehitystä, kasvua ja hyvinvointia.

86 % pitää Sitran tuottamaa tietoa laadukkaana.

Sitran sidosryhmätutkimus 10/2023
Taloustutkimus Oy

SITRA

89% pitää Sitran roolia tärkeänä **innovaatiotoiminnan ja -järjestelmän** kehittämisessä.

Sitran sidosryhmätutkimus osa 2, 2024
Taloustutkimus Oy

SITRA

Ennakointi

Arvioinnissa havaittu:

- Sitran **ennakointityölle ja sen tuottamalle tiedolle** on yhä enemmän **tarvetta ja kysyntää** julkisen sektorin menoleikkausten vuoksi.
- Sitran rooli **ennakointiosaamisen rakentajana** Suomessa on ollut hyvä. Sitralta odotetaan jatkossakin ennakointia tukevaa roolia.
- Sidosryhmät odottavat lisäksi Sitralta **syvemmälle** porautuvaa ennakointia valikoiduista teemoista.

Jatkossa:

- Kehitämme **strategisempaa ennakointia**, jonka avulla voimme tunnistaa yhteiskuntamme suuria haasteita.
- Otamme ennakoinnin **kattavasti koko toiminnan osaksi.** Näin vahvistamme myös kumppaneidemme kykyä ennakointiin.

Yhteiskunnalliset innovaatiot

Arvioinnissa havaittu:

- Viime vuosina Sitralla **ei** ole ollut **selkeää roolia** innovaatiotoiminnassa.
- Sidosryhmät pitävät **tärkeänä** Sitran roolia innovaatiojärjestelmän kehittäjänä ja innovaatiotoiminnan edistäjänä.
- Sitran tulisi olla selkeämmin yhteiskunnallisten innovaatioi den ja ekosysteemien aktiivinen ”siemenrahoittaja”. Lisäksi rahoitussummat olleet pieniä.

Jatkossa:

- Sitran roolina **yhteiskunnallisten innovaatioiden edistäjä ja kehittäjä.**
- Työn tavoitteena merkittävien, ennakointiin perustuvien **yhteiskunnallisten innovaatioiden** tuottaminen.
- Sitra **vahvistaa Suomen innovaatiokykyä**.

Sitran toiminnan valvonta

Miten Sitraa valvotaan?

Sitran oikeudellinen asema

- eduskunnan vastattavana oleva itsenäinen rahasto

- osa välillistä julkishallintoa

- taloudellisesti riippumaton valtiosta

- **Ei** viranomainen, mutta hallinnon yleislait koskevat rahastoa

@sitrafund

HYVÄÄ HUOMISTA, SUOMI!

